

36. európske fórum pre reguláciu elektroenergetiky (Florentské fórum)

ZÁVERY

1. „Fit for 55“ - akú úlohu zohrávajú trhy v dekarbonizovanej Európe?

Fórum nabáda Komisiu, aby schválila ambicióznu revíziu smernice o energii z obnoviteľných zdrojov, ktorá zabezpečí, aby obnoviteľné zdroje energie nákladovo efektívnym spôsobom prispievali k cieľu zníženia emisií skleníkových plynov o 55% do roku 2030 súbežne s úplnou implementáciou balíka Čistá energia. Fórum vyzýva Komisiu a členské štáty, aby odstránili zostávajúce prekážky brániace rýchlemu zavádzaniu elektriny z obnoviteľných zdrojov a podporili nákladovo efektívnu integráciu obnoviteľnej energie do všetkých sektorov konečného spotrebiteľa s cieľom zabezpečiť vysokú úroveň energie z obnoviteľných zdrojov zodpovedajúcu podielu obnoviteľných zdrojov na úrovni minimálne 38 - 40% do roku 2030. Patria sem okrem iného povolenia, dohody o nákupe elektriny a regionálna spolupráca. Fórum tiež vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporili integráciu energetických systémov a energetickú efektívnosť, a to aj prostredníctvom elektrifikácie budov, dopravy a priemyslu, a odstránili zvyšné prekážky, ktoré tomu bránia, vrátane vytvorenia rovnakých podmienok v oblasti daní.

Fórum nabáda Komisiu, aby pri súčasnej práci na balíku dekarbonizácie trhov s vodíkom a plynom v plnom rozsahu zohľadnila aspekty trhu s elektrinou, napríklad pri plánovaní sietí.

Fórum naliehavo žiada Komisiu, aby pokračovala v dobrom tempe pri implementácii stratégie pre energiu z obnoviteľných zdrojov na mori. Fórum oceňuje najmä výhody hybridných prepojení a integrovanej sústavy na mori pre odberateľov a vývojárov sústav. Fórum zdôrazňuje význam zefektívnenia postupov udeľovania povolení a rozvoja sietí na mori a na pobreží pre efektívne fungovanie trhu a pre prínosy pre životné prostredie a nákladovú efektívnosť regionálnejšej spolupráce.

Pokiaľ ide o tieto budúce oblasti práce, Fórum pripomína význam vertikálneho oddelenia (unbundlingu). Fórum uznáva dôležitosť úplnej implementácie pravidiel jednotného trhu s energiou a vytvárania dobre fungujúcich trhov pre dosiahnutie cieľov Ekologickej dohody (Green Deal).

2. Zdrojová primeranosť

Fórum zdôrazňuje, že dobre fungujúci trh by mal byť prvoradým prístupom k zabezpečeniu primeranosti zdrojov pred zavedením kapacitných mechanizmov, a preto musia členské štáty včas implementovať plány reformy trhu.

V prípade potreby zavedenia kapacitného mechanizmu napriek trhovým reformám fórum zdôrazňuje dôležitosť súvisiacich metodík nového nariadenia o elektrine (posudzovanie primeranosti, hodnota nedodanej elektriny, náklady na nový vstup, štandard spoľahlivosti, metodiky cezhraničnej účasti). Fórum pripomenulo ENTSO-E dôležitosť implementácie európskeho posúdenia primeranosti zdrojov (ERAA), ako je ustanovené v legislatívnom balíku Čistá energia. Pred zavedením kapacitných mechanizmov odporúča včasnú implementáciu týchto metodík. Fórum berie na vedomie obavy agentúry ACER týkajúce sa implementácie ERAA. V tejto súvislosti by ENTSO-E malo ďalej zabezpečiť, aby boli na vykonanie implementačných prác k dispozícii dostatočné zdroje.

3. Preskúmanie ponukových oblastí a pridelovanie cezhraničnej kapacity

Fórum naliehavo žiada, aby prevádzkovatelia prenosových sústav (PPS) pokračovali v dobrej spolupráci s agentúrou ACER pri preskúmaní ponukových oblastí a zdôrazňuje význam transparentnosti a zapojenia zainteresovaných strán.

Fórum uznáva značné úsilie, ktoré vyvinuli PPS, národné regulačné orgány (NRO) a ACER pri príprave najnovšej správy o cezhraničných kapacitách dostupných pre obchod. Fórum vyzýva všetky zúčastnené strany, aby pokračovali v dobrej práci pri odstraňovaní medzier v dostupnosti a kvalite údajov. Fórum berie na vedomie pozíciu Komisie, ktorá na účely podávania správ vyžaduje regionálne dohody týkajúce sa riešenia tokov z/do tretích krajín. Fórum naliehavo vyzýva všetky strany, aby zabezpečili súdržný proces podávania správ s cieľom sledovať pokrok v implementácii nariadenia o elektrine.

4. Distribúcia a flexibilita

Fórum sa teší na spoluprácu s novovytvoreným subjektom prevádzkovateľov distribučných sústav (PDS) EÚ.

Fórum víta plánované začatie fázy určovania rozsahu agentúrou ACER so zohľadnením harmonogramu, ktorý vypracovala pracovná skupina PPS/PDS. Fórum pripomína význam včasného a správneho vykonania ustanovení o flexibilnom odbere v balíku Čistá energia na odstránenie existujúcich prekážok. Fórum súhlasí s tým, že mechanizmy obstarávania flexibilného odberu by mali byť, kedykoľvek je to vhodné, založené na trhu. Fórum zdôrazňuje, že je potrebné, aby flexibilný odber mal prístup k niekoľkým hodnotovým tokom a podporoval spotrebiteľské obchodné modely. Fórum pripomína, že pri vypracúvaní všetkých nových sieťových predpisov alebo zmien a doplnení je potrebné mať na pamäti cezhraničný rozmer.

5. Implementácia a presadzovanie nariadení

Komisia vyzýva PPS a NRO, aby spolupracovali pri hľadaní vhodných krátkodobých riešení konkrétnych technických výziev, na ktoré upozornili PPS.

Fórum pripomína, že implementácia sieťových predpisov a usmernení zostáva v nasledujúcich rokoch prioritou a že je potrebné ďalšie úsilie, aby sa predišlo v súvislosti s implementáciou metodík zbytočným meškaniam a aby sa podporili konvergentné prístupy medzi regiónmi a členskými štátmi. Fórum zdôrazňuje primárnu úlohu národných regulačných orgánov pri poskytovaní usmernení a presadzovaní povinností vyplývajúcich zo sieťových predpisov a usmernení vrátane kolektívnych povinností alebo povinností nadnárodných subjektov, ako sú regionálne koordinačné centrá (RCC) alebo ENTSO-E. Fórum vyzýva PPS a NEMO, aby zabezpečili urýchlené vykonanie svojich povinností v zmysle sieťových predpisov, usmernení a metodík. Fórum víta iniciatívu na objasnenie možností a povinností regulačných orgánov pri prijímaní opatrení na presadzovanie legislatívy a v prípade potreby pri využívaní týchto možností presadzovania v prípade, že podmienky a metodiky stanovené v usmerneniach o elektrickej energii nie sú splnené. Fórum pripomína, že stanovenie jasných jednotlivých záväzkov a povinností je dôležitým krokom k zabezpečeniu včasného splnenia a dosiahnutia cieľov a že chýbajúce zdroje PPS alebo NEMO nemôžu byť pre regulované subjekty dôvodom na neplnenie týchto povinností. V prípade potreby by sa mali zosúladiť stimuly s potrebou rýchlej implementácie.

Sekretariát Energetického spoločenstva vyzval na integráciu svojich zmluvných strán do procesu SDAC (jednotné prepojenie denných trhov), s výhradou uplatniteľnosti príslušného rámca pre trh, hospodársku súťaž a životné prostredie.

6. Nariadenie CACM – hlavné témy vyskytujúce sa vo verejnej konzultácii

Florentské fórum uznáva doterajší proces a pokrok pri identifikácii problémov, ktoré je potrebné vyriešiť, a pri zvažovaní návrhov na zmeny a doplnenia nariadenia CACM.

Konzultácie vedené ACER umožnili účastníkom trhu aktívne prispieť k procesu a predložiť svoje názory na návrhy. Fórum podporuje prácu na pokračovaní spravodlivého dialógu so zainteresovanými stranami. Fórum zdôrazňuje, že implementácia by sa kvôli reforme CACM nemala prerušiť ani omeškať. Reforma CACM by mala brať do úvahy doterajšie skúsenosti a problémy, ktoré sa vyskytli v procese implementácie, zostávajúce mŕľniky, ktoré je potrebné dosiahnuť, nevyhnutnosť zabezpečenia nadčasového regulačného rámca, ktorý povedie k implementácii udržateľných riešení.

7. Aktuálne informácie o sieťových predpisoch o pripojení do sústavy

Fórum uznáva, že je pravdepodobné, že budú potrebné zmeny v sieťových predpisoch o pripojení do sústavy, najmä s cieľom riešiť konkrétnu situáciu pri výrobe elektriny na mori a skladovaní energie. Pri tejto práci by sa mali náležite zohľadniť vstupy od ENTSO-E, ACER a výboru zainteresovaných strán.

8. Transformácia regionálnych bezpečnostných centier (RSC) na regionálne koordinačné centrá (RCC)

Fórum povzbudzuje PPS, aby pokračovali v dobrej príprave na zavedenie RCC v budúcom roku.

9. Integrácia trhu s elektrinou: aktuálna informácia o požiadavkách na interoperabilitu a postupoch prístupu k údajom a delegovaný predpis o kybernetickej bezpečnosti

Fórum víta dôležitú prácu, ktorú už vykonali PPS a PDS, a dobrú prácu vykonanú pracovnou skupinou pre inteligentné siete a jej expertnou skupinou pre interoperabilitu údajov s cieľom radiť Komisii pri vypracúvaní vykonávacích predpisov pre prístup k údajom, počnúc meraniami a údajmi o spotrebe a nadväzujúc na dostupné štandardy a odborné znalosti. Fórum sa teší na pokračovanie tejto činnosti, na formálnu prípravu a potom, v pravý čas, na schválenie príslušných predpisov.

Fórum zdôrazňuje význam kybernetickej bezpečnosti v energetickom sektore, víta dobrú prácu (neformálneho) tímu, ktorý pripravuje návrh sieťového predpisu, a teší sa na ďalšie kroky v oblasti jeho prípravy a neskoršieho prijatia.